

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

Директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«27» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

вид дисципліни за вибором

навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол №1

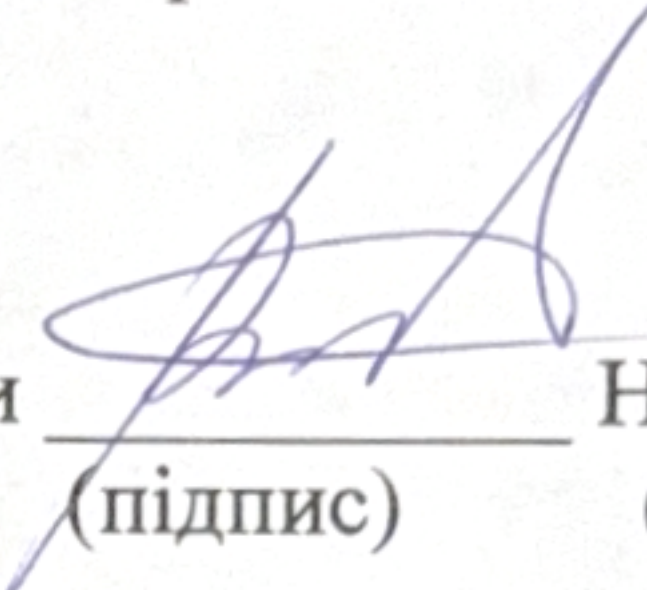
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Олена ФАЙЄР, к. юрид. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол №1 від «26» серпня 2026 року

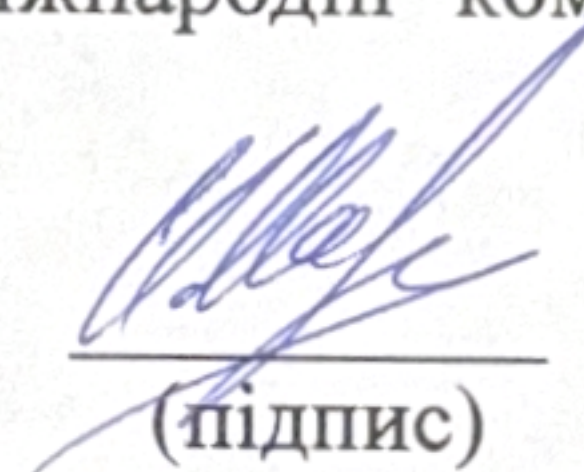
завідувачка кафедри

(підпис)

Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» (бакалаврського рівня)

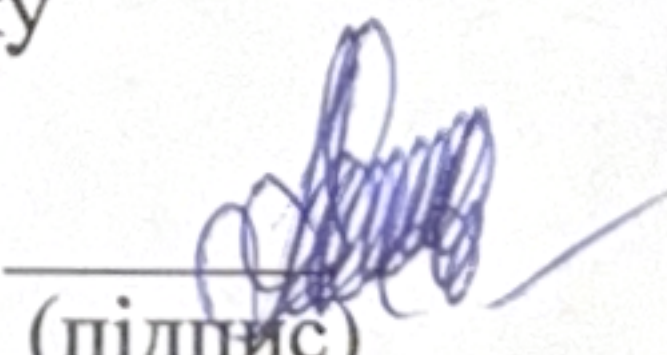

(підпис)

Іван МАРЧЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол №1 від «27» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 291: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» полягає у формуванні у студентів базових знань з основ міжнародного публічного права.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне публічне право» є: формування у студентів практичних умінь та навичок правильного тлумачення та застосування міжнародних нормативно-правових актів та чинного національного законодавства, судової та арбітражної практики, необхідних для їх майбутньої професійної діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
7-й	-
Лекції	
32 год.	-
Практичні заняття	
16 год.	-
Семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
56 год.	-
Індивідуальні завдання	
не передбачені	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна відповідно до ОПП: формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК14. Розуміння основ та особливостей захисту національного інформаційного простору та забезпечення інформаційної безпеки держави.

СК18. Розуміння сутності та специфіки міжнародної інформаційної діяльності.

СК19. Розуміння основ та особливостей забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.

1.7. Перелік, результатів навчання, що формує дана дисципліна відповідно до ОПП:

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини та регіональні студії»:

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН10. Знати сутність, специфіку та особливості міжнародної інформаційної діяльності.

РН14. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН19. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН23. Аналізувати зміст та специфіку сучасних міжнародних інформаційних відносин.

1.8. Пререквізити:

Вивчення дисципліни «Міжнародне публічне право» передбачає попереднє засвоєння кредитів з навчальних дисциплін «Політична історія та політичні системи країн світу», «Сучасна теорія міжнародних відносин», «Інформаційно-комунікаційні системи і мережі», «Міжнародне інформаційне право»

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття та особливості міжнародного публічного права

Поняття, ознаки та функції міжнародного публічного права. Предмет міжнародного публічного права. Міжнародне публічне право як особлива система права. Норма, інститут, галузь міжнародного публічного права. Походження та розвиток міжнародного права. Основні періодизації міжнародного публічного права. Сучасний стан міжнародного публічного права. Співвідношення міжнародного та національного права. Концепції взаємодії міжнародного та національного права. Взаємовплив міжнародного та внутрішньодержавного права.

Тема 2. Норми, принципи та джерела міжнародного публічного права

Поняття, особливості та класифікація міжнародно-правових норм. Імперативні (jus cogens), диспозитивні та рекомендаційні норми. Поняття та особливості основних принципів міжнародного публічного права. Принцип утримання від загрози силою або її застосування в міжнародних відносинах. Принцип суверенної рівності держав. Принцип вирішення міжнародних спорів мирними засобами. Принцип невтручання в справи, що входять у внутрішню компетенцію держав. Принцип міжнародного співробітництва. Принцип рівноправності і самовизначення народів. Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип поваги прав

людини і основних свобод. Принцип непорушності (недоторканності) державних кордонів. Поняття та види джерел міжнародного публічного права. Міжнародний договір як основне джерело сучасного міжнародного публічного права. Міжнародний звичай як доказ загальної практики, визнаної в якості правової норми. Загальні принципи права, визнані цивілізованими націями, як джерело міжнародного публічного права. Судові рішення і доктрини найбільш кваліфікованих фахівців з міжнародного публічного права різних націй як допоміжний засіб для визначення правових норм.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права. Міжнародно-правове визнання і правонаступництво

Поняття і види суб'єктів міжнародного публічного права. Концепції суб'єктів міжнародного публічного права. Первинні та вторинні суб'єкти міжнародного публічного права. Міжнародна правосуб'єктність. Держава як основний суб'єкт міжнародного публічного права. Суверенітет держави. Міжнародна правосуб'єктність народів і націй, що борються за незалежність. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень. Проблеми визнання міжнародної правосуб'єктності за фізичними особами. Поняття визнання у міжнародному публічному праві. Види визнання у міжнародному публічному праві. Визнання держав, урядів, урядів у вигнанні, націй, державоподібних утворень, воюючих та повсталих сторін. Поняття правонаступництва у міжнародному публічному праві.

Тема 4. Відповідальність у міжнародному публічному праві

Поняття, цілі та підстави міжнародно-правової відповідальності. Міжнародне протиправне діяння як фактична підстава міжнародно-правової відповідальності. Класифікація міжнародних правопорушень. Одноактні та триваючі міжнародно-протиправні діяння. Складні правопорушення. Серйозні порушення міжнародно-правових зобов'язань, що впливають з імперативних норм загального права. Відмежування міжнародних правопорушень від схожих (суміжних) діянь. Обставини, що виключають міжнародну протиправність. Види і форми міжнародної відповідальності. Політична та матеріальна міжнародно-правова відповідальність. Особливості відповідальності міжнародних організацій. Відповідальність суб'єктів міжнародного права за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом. Санкції та контрзаходи.

Тема 5. Територія в міжнародному публічному праві. Міжнародно-правовий статус населення

Поняття та види територій в міжнародному праві. Правовий статус та правовий режим території в міжнародному публічному праві. Державна територія та її складові частини. Територіальний суверенітет держави. Сухопутна, водна, повітряна територія держави, її надра. Умовна (квазі-) територія держави. Способи зміни державної території. Оренда державної території. Поняття державних кордонів, їх види та способи встановлення. Міжнародна територія. Міжнародно-правовий режим Антарктики та Арктики. Території зі мішаним режимом. Міжнародно-правовий режим міжнародних рік, проток та каналів. Території з особливим міжнародним режимом (демілітаризовані, нейтралізовані зони, зони миру).

Тема 6. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів

Історія становлення та зміст принципу мирного вирішення міжнародних спорів. Поняття та види міжнародних спорів. Міжнародний спір та ситуація. Дипломатичні засоби вирішення міжнародних спорів (переговори, добрі послуги та посередництво, обслідування та примирення). Правові засоби мирного вирішення міжнародних спорів (міжнародний арбітраж та міжнародні суди). Вирішення міжнародних спорів Міжнародним судом ООН. Вирішення міжнародних спорів у межах міжнародних організацій.

Тема 7. Право міжнародних договорів. Міжнародне економічне право

Поняття та джерела права міжнародних договорів. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року. Віденська конвенція про право договорів між державами

та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 року. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року. Законодавство України про міжнародні договори та їх дію на території України. Поняття, форма, найменування та структура міжнародних договорів. Класифікація міжнародних договорів. Сторони в міжнародних договорах. Право на участь у міжнародних договорах. Органи держави, які уповноважені на укладення міжнародних договорів. Порядок і стадії укладення міжнародних договорів. Умови дійсності та недійсності міжнародного договору. Припинення договорів та призупинення їх дії.

Тема 8. Право зовнішніх зносин. Міжнародне кримінальне право.

Поняття та джерела права зовнішніх зносин. Система органів зовнішніх зносин. Загальні положення дипломатичного права. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 року. Дипломатичні представництва: поняття, види, функції. Голова та персонал дипломатичного представництва. Порядок призначення глави дипломатичного представництва. Дипломатичний корпус. Дипломатичні ранги і класи. Дипломатичні привілеї та імунітети. Загальні положення консульського права. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 року. Консульські установи: поняття, види. Голова та персонал консульської установи. Штатні та позаштатні (почесні) консули. Порядок призначення голови консульської установи. Консульські привілеї та імунітети. Право спеціальних місій. Конвенція про спеціальні місії 1969 року. Поняття та склад спеціальної місії. Функції спеціальних місій. Початок та закінчення функцій спеціальної місії. Привілеї та імунітети спеціальних місій. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п та с	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Міжнародне публічне право												
Тема 1. Поняття та особливості міжнародного публічного права	15	4	4			7						
Тема 2. Норми, принципи та джерела міжнародного публічного права	15	4	4			7						
Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права. Міжнародно-правове визнання і правонаступництво	15	4	4			7						
Тема 4.	15	4	4			7						

Відповідальність у міжнародному публічному праві												
Тема 5. Територія в міжнародному публічному праві. Міжнародно-правовий статус населення	15	4	4			7						
Тема 6. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів	15	4	4			7						
Тема 7. Право міжнародних договорів. Міжнародне економічне право	15	4	4			7						
Тема 8. Право зовнішніх зносин. Міжнародне кримінальне право	15	4	4			7						
Усього годин	120	32	32			56						

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

4.1. Теми семінарських занять

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому науково-педагогічний працівник організовує дискусію з попередньо визначених проблем.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та особливості міжнародного публічного права.	2
2	Норми, принципи та джерела міжнародного публічного права	2
3	Суб'єкти міжнародного публічного права. Міжнародно-правове визнання і правонаступництво.	2
4	Відповідальність в міжнародному публічному праві.	2
5	Територія в міжнародному публічному праві. Міжнародно-правовий статус населення.	2
6	Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	2
7	Право міжнародних договорів. Міжнародне економічне право.	2
8	Право зовнішніх зносин. Міжнародне кримінальне право.	2
	Разом:	16

4.2. Теми практичних занять

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому особи, які навчаються, під керівництвом науково-педагогічного працівника закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та особливості міжнародного публічного права.	2
2	Норми, принципи та джерела міжнародного публічного права	2
3	Суб'єкти міжнародного публічного права. Міжнародно-правове визнання і правонаступництво.	2
4	Відповідальність в міжнародному публічному праві.	2
5	Територія в міжнародному публічному праві. Міжнародно-правовий статус населення.	2
6	Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	2
7	Право міжнародних договорів. Міжнародне економічне право.	2
8	Право зовнішніх зносин. Міжнародне кримінальне право.	2
	Разом:	16

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна форма)
1	Поняття та особливості міжнародного публічного права <i>Завдання:</i> ознайомлення з рекомендованою літературою за вказаною темою, коспектування тез, підготовка доповідей 1. Міжнародне публічне право: основи теорії: навчально-методичний посібник / /Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко та ін. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с. 2. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu	7
2	Норми, принципи та джерела міжнародного публічного права <i>Завдання:</i> розглянути питання лекційного матеріалу, звернутись до рекомендованої літератури та підготувати інформаційне повідомлення з медіапрезентацією. 1. Міжнародне публічне право: основи теорії: навчально-методичний посібник / /Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко та ін. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с. 2. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu	7
3	Суб'єкти міжнародного публічного права. Міжнародно-правове визнання і правонаступництво <i>Завдання:</i> розглянути питання лекційного матеріалу, звернутись до рекомендованої літератури та підготувати інформаційне повідомлення з медіапрезентацією. 2. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu	7
4	Відповідальність у міжнародному публічному праві <i>Завдання:</i> поглибити знання за допомогою рекомендованої літератури та інтернет-послань. 1. Антонович М. Міжнародне публічне право: підруч. для студ. закладів вищої освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 516 с. 2. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu 3. Офіційний вебсайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws 4. Інтернет портал законодавства ЄС. URL: http://eur-lex.europa.eu	7
5	Територія в міжнародному публічному праві. Міжнародно-правовий статус населення	7

	<i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал, поглибити знання за обраною темою за допомогою інтернет-посилань та допоміжної літератури, вирішити практичні задачі. 1. Бевза Ю.П., Демчик Н.П., Мота А.Ф. Міжнародне право (у схемах і таблицях): навч. посібник. Електр. навч. вид. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2023. 138 с. 2.Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu	
6	Мирні засоби вирішення міжнародних спорів <i>Завдання:</i> розглянути питання лекційного матеріалу, звернутись до рекомендованої літератури та підготувати інформаційне повідомлення з медіапрезентацією. 1. Вареник О. Міжнародна соціальна безпека в умовах військової агресії: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 272 с. 2. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu	7
7	Право міжнародних договорів. Міжнародне економічне право <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал, поглибити знання за обраною темою за допомогою інтернет-посилань та допоміжної літератури, вирішити практичні задачі. 1. Чубарєв В.Л. Міжнародне економічне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с. 2.Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu 3. Офіційний вебсайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws	7
8	Право зовнішніх зносин. Міжнародне кримінальне право <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал, поглибити знання за обраною темою за допомогою інтернет-посилань та допоміжної літератури, вирішити практичні задачі. 1. Міжнародне публічне право: основи теорії: навчально-методичний посібник / /Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко та ін. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с. 2. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu 3. Офіційний вебсайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws	7
	Разом	56

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використовуються такі методи навчання, як словесні (лекція, бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вирішення задач, відповіді на тести, практична робота) тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки завдань в ході індивідуальної/командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль. На семінарському занятті за кожну тему студент може отримати від 1 до 5 балів за різні види завдань (табл. 8.1). При відсутності здобувача вищої освіти на семінарському, практичному занятті без поважної причини та особистої презентації виконаних завдань, але за умови розміщення ним виконаних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародне публічне право», оцінка за завдання виставляється на 2-3 бали нижче від потенційної кількості балів.

Максимально студент може отримати 60 балів в ході семінарських занять.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

<i>Методи</i>	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Система оцінювання, бали</i>
Робота над практичними завданнями (вирішення задач)	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно застосовувати нормативно-правові документи та інтерпретувати одержані результати	5-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, але припустився окремих несуттєвих помилок	3-2
Робота над командними завданнями (представлення теорії або ідеї у формі презентації та доповіді подальшим наведенням позитивних та аргументованих доводів їх існування та подальше дискутування щодо їх виправданості та цілеспрямованості)	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтовати власну думку	1

Екзаменаційна робота	виставляється здобувачу вищої освіти, який протягом екзамену відповів на 40 тестових питань з декількома варіантами відповідей і продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу і вмів грамотно інтерпретувати одержані результати	40 тестових питань – 1 бал за кожне питання
----------------------	---	---

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних, проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі **види активностей та неформальної освіти** здобувача: проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документа (сертифікат, свідоцтво, тощо) про їх закінчення, надання копії викладачу); участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом); участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється згідно з нормативно-правовими документами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура екзамену: тестові завдання у кількості 40 питань з чотирма варіантами відповідей, де кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал, що сумарно складає 40 балів.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання																Екзамен	Сума		
Розділ 1								Розділ 2										Індивідуальне завдання	Всього
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Не передбачено	60	40	100
3	4	4	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3				

T1, T2 ... – теми розділів.

Екзамен – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	Чотирирівнева шкала оцінювання
0– 49	незадовільно
50-69	задовільно
70-89	добре
90-100	відмінно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Міжнародне публічне право: основи теорії: навчально-методичний посібник / /Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко та ін. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с.
2. Мальський О.М. Міжнародне торговельне право: навч. посіб. 2-ге вид., перероб і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 728 с.
3. Право та Міжнародне право: навч. посіб. / [уклад.: Л.О. Чернов]. Харків: Право, 2023. 202 с.
4. Вареник О. Міжнародна соціальна безпека в умовах військової агресії: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 272 с.
5. Антонович М. Міжнародне публічне право: підруч. для студ. закладів вищої освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 516 с.
6. Чубарєв В.Л. Міжнародне економічне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с.
7. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне право прав людини: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 564 с.
8. Бєвза Ю.П., Демчик Н.П., Мота А.Ф. Міжнародне право (у схемах і таблицях): навч. посібник. Електр. навч. вид. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2023. 138 с.
9. Вайцеховська О.Р. Міжнародне приватне право: загальна частина: навч.-метод. посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 256 с.
10. Вайцеховська О.Р. Міжнародне приватне право: особлива частина: навч.-метод. посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 520 с.
11. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум. / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І.А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 268 с.
12. Міжнародне приватне право: підручник / за заг. ред. Є.М. Білоусова, І.В. Яковюка. Харків: право, 2024. 408 с.
13. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Львів: Алерта, 2025. 524 с.

Допоміжна література:

1. International Law handbook: collection of instruments/ United Nations/ New York, 2023. 681 p.
2. Jan Klabbbers. International Law. Fourth Edition. Cambridge University Press, 2023. 350 p.

3. Malcolm N. Shaw. International Law. Ninth Edition. Cambridge University Press, 2022. 1308 p.
4. David Patariaia. International Law: text, cases and materials. Tailor&Francis, 2025. 1128 p.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Географія. Країни світу. URL: <http://www.geograf.com.ua/countries>
2. Економічні особливості країн Австралії та Океанії. URL: https://www.youtube.com/watch?v=c-pTL2_KQU
3. Енциклопедія сучасної України. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=2657
4. Інститут світової політики. URL: <http://iwp.org.ua/ukr/>
5. Інтернет-портал законодавства ЄС. URL: <http://eur-lex.europa.eu>
6. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: <https://europa.eu>
7. Офіційний вебсайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ

1. В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.
2. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародне публічне право», режим доступу: